

โรงเรียนพ่อแม่ คู่มือครู สถานฝึกพ่อแม่คุณภาพ (1)

ทำไมต้องมีโรงเรียนพ่อแม่ ?

เด็กวัย 0-5 ปี อยู่ในระยะสำคัญของชีวิต เป็นวัยรากฐานของการพัฒนาการเจริญเติบโตทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยเฉพาะสมองเติบโตถึงร้อยละ 80 ของผู้ใหญ่ จึงเป็นวัยที่มีความเหมาะสมที่สุดในการปูพื้นฐาน เพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยมีครอบครัว เป็นสถาบันแห่งแรกของสังคมที่เป็นจุดเริ่มต้นของทุกสิ่งทุกอย่างทั้งความรัก ความสุข ความอบอุ่น จริยธรรมรวมทั้งการเสริมสร้างการเจริญเติบโตและพัฒนาการด้านต่างๆของเด็ก

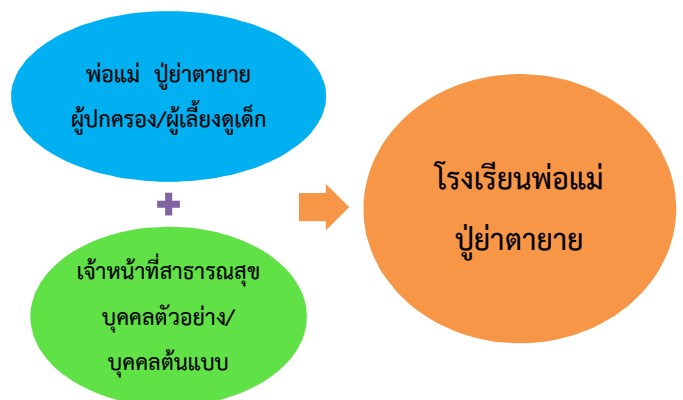
ดังนั้น ครอบครัวโดยเฉพาะพ่อแม่ จึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะต้องมียุทธศาสตร์ กล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาวะปัจจุบันที่โครงสร้างครอบครัวและสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป จากเดิมที่สังคมไทยอยู่กันแบบครอบครัวขยาย พ่อแม่อยู่กับบุตรตลอดเวลา กลับกลายเป็นพ่อแม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน หรืออยู่กันแบบเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น หรือทิ้งบุตรให้เป็นภาระของปู่ย่าตายาย นั่นจึงเป็นที่มาของการช่วยเหลือสนับสนุนให้พ่อแม่ ปู่ย่าตายาย มีความรู้ และทักษะที่ถูกต้องในการดูแลและอบรมเลี้ยงดูบุตรได้อย่างมีคุณภาพ (สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย, 2554)

โรงเรียนพ่อแม่ปู่ย่าตายาย คืออะไร ?

เป็นบริการที่จัดขึ้นสำหรับการให้ความรู้แก่พ่อแม่ ปู่ย่าตายาย หรือผู้ปกครอง/ผู้เลี้ยงดูเด็ก ซึ่งดำเนินการในสถานที่จัดเตรียมไว้เป็นส่วนในสถานบริการสาธารณสุขทุกแห่ง โดยมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของพ่อแม่ ปู่ย่าตายาย หรือผู้ปกครอง/ผู้เลี้ยงดูเด็ก มีความสงบและไม่มีสิ่งรบกวนจากภายนอก

ใครบ้างมีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียนพ่อแม่ ?

รูปแบบ โรงเรียนพ่อแม่ปู่ย่าตายาย

รูปแบบโรงเรียนพ่อแม่ ใช้กระบวนการกลุ่มในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นกันเอง ไม่ใช่เพียงการสอนแนะนำจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเพียงฝ่ายเดียว เน้นการมีส่วนร่วม ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดเห็น/ทัศนคติ/ประสบการณ์เดิมของผู้เข้าร่วม การบรรยาย/ให้ความรู้ ตลอดจนการสาธิตและฝึกปฏิบัติในการดูแลสุขภาพขณะตั้งครรภ์ ตลอดจนการอบรมเลี้ยงดูบุตร โดยมีหลักสูตรจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน **ภายใต้หลักคิด “กิน กอด เล่น เล่า”** เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก มุ่งหวังให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจอารมณ์

โรงเรียนพ่อแม่ ดูแลครรภ์ สานฝันพ่อแม่คุณภาพ (2)

โรงเรียนพ่อแม่ปู่ย่าตายาย เริ่มเมื่อไหร่ เป็นอย่างไร ?

การทำกลุ่มโรงเรียนพ่อแม่ปู่ย่าตายาย พิจารณาการจัดกระบวนการเรียนรู้ออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่ ช่วงตั้งครรภ์ และช่วงที่มารับบริการในคลินิกส่งเสริมสุขภาพเด็กดี (ช่วงเด็กปฐมวัย) โดยในแต่ละช่วงวางแผนจัดกระบวนการกลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

❖ ช่วงตั้งครรภ์

ครั้งที่	อายุครรภ์	เรื่อง/ประเด็นเนื้อหา
1	ไม่เกิน 16 สัปดาห์	“เป็นพ่อแม่อย่างเข้าใจ”
2	27-32 สัปดาห์	“นมแม่ รักแท้ที่แม่ให้”
3	33 สัปดาห์	“พ่อแม่คุณภาพ เตรียมพร้อมก่อนคลอด”

❖ ช่วงเด็กปฐมวัย

ครั้งที่	เรื่อง/ประเด็นเนื้อหา
1	อาหารตามวัย “นมแม่และอาหารเสริมตามวัย”
2	“ของเล่นและนิทานกับการส่งเสริมพัฒนาการ”
3	“เตรียมลูกน้อยสู่โลกกว้าง”

**"แลกเปลี่ยนประสบการณ์
สร้างสรรค์บรรยากาศ
ชาร์ตพลังการเรียนรู้
สู่คุณภาพในการดูแลตนเอง"**

ขั้นตอนกระบวนการ โรงเรียนพ่อแม่ปู่ย่าตายาย

❖ ขั้นนำ

เป็นกิจกรรมแรกในกระบวนการกลุ่มโรงเรียนพ่อแม่ ใช้หลัก “สุนทรียสนทนา” เป็นการเตรียมความพร้อมให้ผู้เข้าร่วมมีสมาธิ เปิดใจรับฟังอย่างเต็มที่ พร้อมที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดทั้งของตนเองและผู้อื่น

❖ ขั้นสอน

ขั้นตอนนี้ เน้นให้ผู้เข้าร่วมเกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง อาจนำกิจกรรมหลายอย่างมาใช้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เช่น การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การบรรยาย การสาธิต การฝึกปฏิบัติ

❖ ขั้นสรุป

เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการกลุ่ม ผู้นำกลุ่ม (กระบวนการ) มีการสรุปประเด็นความเข้าใจทั้งหมดที่ได้เรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ในแต่ละหัวข้อ โดยให้ผู้เข้าร่วมได้มีส่วนร่วมในการสรุปประเด็นตามความเข้าใจด้วย

